

Mededeelingen.

ONTBOEZEMINGEN VAN EEN BOETELING

door

J. TEN SIJTHOFF.

Aan den Heer Voorzitter van de Redactie
van het Nederl. Boschbouwtijschrift, den
Hoog Geleerden Heer Prof. A. t e W e c h e l.

Met groote waardeering heb ik steeds kennis genomen van den inhoud van het boschbouwtijschrift en met erkentelijkheid de vele bijdragen, op zoo uiteenlopend terrein, in dank voor de luttele tastbare bijdragen die wij leden aanbrengeu, aanvaard.

En ziet, in Januari word ik opgeschrikt door een niet nader te noemen „vertrouwelijk” schrijven, waarop ook de Heer W. B u r d e t duidt in den aanhef van zijn bijdrage in de Maart-aflevering van het Boschbouwtijschrift „Hoe verkoopen wij ons hout”.

En nu heb ik niet de eer noch het voorrecht onzen Redactie-voorzitter te kennen, maar opeens waan ik mij terug in den tijd dat ik nog in de schoolbanken zat en ik voel mij schuldig, na herlezing van dien bovenvermelden brief, schuldig en bedremmeld zooals ik mij voelde wanneer ik in dien scholiertijd te kort was geschoten in de volbrenging van mijn plichten, en ik zie den professor voor de klasse der leden staan. Zijn gelaat staat heftig ontstemd en met barsche stem spreekt hij ons toe en zegt: „Zoo gaat het niet langer, de prestaties van deze klasse zijn ver onder nul. Ik wensch méer toewijding en er moet wat uit Uw handen komen. Gij doet niets, en wacht maar af, maar van mij alleen kan alles niet komen.” En het hooggeleerde gelaat trekt de ernstige rimpels, door lange studie ontstaan, nog diepdr dan anders. En door de groote bril ziet hij elk onzer doordringend aan. En als de les is afgeloopen begeef ik mij naar den Professor, zonder een der andere leden te durven aanzien en zeg met groote deemoed:

„Professor, het was bij mij werkelijk geen onwil dat ik „zoo weinig werk leverde, de goede voornemens waren er „werkelijk wel, maar zooals U weet, ben ik uit bescheidenheid steeds achter in de klasse gaan zitten, want wat moet „ik nu bijdragen, ik weet zoo weinig, ziet U, ik ben eigenlijk „geen boschbouwkundige.” De Professor ziet mij streng aan en zegt: „Kereltje, ik ken je niet, wie ben je dan?”

Zoo moet ik dus beginnen mij aan U voor te stellen.

De boschbouw en de landbouw zijn naast mijn werkkring van geheel andere aard mijn doktoren geweest. Zij hielden mij gezond.

Gedurende veertig jaren heb ik getracht te leeren in de natuur, te leeren vooral hoe ik het niet moet doen om die natuur te beleedigen en te weerstreven.

En de boschbouw is mijn meest vereerde dokter. Ik meen dat niet alleen door de vele studie en kennis de liefde voor de natuur steeds grooter afmetingen aanneemt, maar vooral door het zelf werken, zelf doen, zelf waarnemen. En wat leert men daardoor tevens de prestaties van den medemensch, den boscharbeider, op prijs stellen.

Zoowel in Gelderland te Beekbergen als in Drente te Wijster heb ik vele proefnemingen gedaan en het is toch misschien van eenige waarde daarvan te vertellen.

In Gelderland ben ik 40 jaar geleden begonnen proefboomen te planten, Larix, Douglas, fijnspar, grove den, Sitkaspar, Grandis, Concolor en zoovele andere en eerst toen de groei bewees dat de boom zich thuis gevoelde, ben ik voortgegaan met grootere aanplantingen, want alles was daar toen nog heide, hoogere en lagere.

Vijftien jaar, nadat ik in Gelderland begon, werd een ontginnings-Maatschappij door mij in Drente opgericht en ook daar evenals in Gelderland werd met veel moeite en kosten met groote ploegen, bespannen met zes ossen of vier paarden de heide ondersteboven gekeerd.

Zie, dat was dom, professor, en geheel verkeerd, want de natuur doet dat nooit. En in de volle wind, die over de vlakten suiske hebben wij daar in Drente grove dennen gepoot. 't Ging toch best in Gelderland, wat groeiden ze daar niet prachtig!

Maar het werd een jammerlijk fiasco, want om een steunpunt tegen de wind te vinden was bijna onmogelijk.

Leelijke, verwaaide opstanden, wanhopig geteisterd door 't schot, waren het resultaat na vele jaren en ik heb er bij gestaan met moorddadige neigingen om de heele boel er maar radicaal af te slaan.

Maar wij hebben dat toch niet gedaan, maar lijsterbes, tamme kastanje, witte els, prunus, hier en daar op open plaatsen een larix, een douglas en fijnspar ingeplant.

En toen heeft professor Natuur goedkeurend geknikt en nu is het een prachtige gemengde opstand geworden en zelf vele van die grove dennen hebben zich hersteld en wij hebben met dezen opstand als begin, daarachter gedekt tegen den wind naar het Noord-Oosten werkend, nieuwe opstanden geplant.

Nu ja, het zijn geen reuze complexen, maar ze naderen in Wijster de 70 ha en in Gelderland de 60 ha en als ieder Nederlander naar krachten veertig jaar geleden begonnen was bosch te planten.....

Maar neen, dan was het van het goede weer te veel geweest en zou ons Nederland één groot bosch nu zijn.

En nu zou ik U een raad willen vragen. Hoe bereikt men de jonge menschen en hoe kweekt men bij hen de liefde aan tot het zelf planten van bosch. Want ik ontnem U misschien een illusie, maar deze jongeren bereikt U niet met het Boschbouwkundig-tijdschrift.

Dat wordt alleen gelezen door knappe deskundigen, of door degenen die reeds bekeerd zijn tot enthousiasten voor den boschbouw.

En toch dient die liefhebberij bij de jongeren aangekweekt te worden.

Het kan hun niet luid genoeg toegeroepen worden : „Gaat uit in de natuur en plant *zelf*, zoodat Uw liefde voor alles wat groeit en leeft wordt aangekweekt”.

Want mijn ervaring is dat al 't kampeeren wat tegenwoordig geschiedt jammerlijk weinig heeft uit te staan met de liefde voor de natuur en met de eerbied daarvoor. Anders zou ik niet in mijn bosschen ruw afgesneden toploten van Douglas en afgeslagen vogelkastjes op den grond vinden, om maar enkele dingen te noemen. Maar pour revenir à nos moutons, mijn conclusie na vele jaren van proefneming is :

- 1e. Dat aanplant in het groot en van aaneengelegen complexen *Pinus silvestris* in Drente niet aanbevelenswaardig is.
- 2e. Dat men in verschillende streken van Nederland ook met geheel verschillende methode bosch moet aanleggen en ik doel hier in het bijzonder op Gelderland en Drente welke toch zoo dicht bij elkaar liggen.
- 3e. Dat wij zullen eindigen na jaren zooals de natuur ons het voorbeeld geeft om in het groot bosschen te zaaien. Bossch gemengd met zaad van alles dooreen, in een gereed gemaakt en verkruid kiembed.

Indien U in Uw tijdschrift een plaatsje open zoudt hebben voor mijn ontboezeming, zou ik mij zoo opgelucht voelen. Dat ik dan toch mijn best gedaan had een kleine bijdrage voor Uw tijdschrift geleverd te hebben, Uw tijdschrift, dat ik iedere maand weer met het grootste genoegen ontvang en waarin zoo dikwijls, ik wil het U wel bekennen als U mij belooft er niet over te spreken, toch ook artikelen voorkomen met geleerde formules, waarvan ik niets begrijp en die ik dan wel moet overslaan.

Aanvaardt inmiddels, geachte redactie-voorzitter, mijn excuses voor mijn goed bedoeld doch onbeteekenend pogen,

Met gevoelens van hoogachting heb ik de eer te zijn,

Uw dw.

JAN TEN SIJTHOFF.

Dennenheuvel, Beekbergen.